

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	VO/B&B/2003/23410		2 juni 2003
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Toetsingskaders stichting en verplaatsing van vo-scholen			

Algemeen: hoofdlijnen

Jaarlijks worden de toetsingskaders voor de stichting en verplaatsing van scholen (en vbo-afdelingen) in het voorgezet onderwijs vastgesteld. In deze brief geef ik aan op welke punten ik deze toetsingskaders voor het komende schooljaar wil aanpassen.

Algemene uitgangspunten bij de voorgenomen wijzigingen

Algemene uitgangspunten bij het formuleren van wijzigingen zijn geweest: vergroting van de autonomie van de school, deregulering, vereenvoudiging, verbetering van de transparantie van de regelingen en vermindering van de administratieve lasten voor de school en het departement en bevorderen van een "school op menselijke maat".

Voorgenomen wijzigingen op hoofdlijnen en het gevoerde overleg

Conform de wens van de Tweede Kamer wil ik ook voor categoriale scholen de mogelijkheid openen een nevenvestiging te vormen. Een desbetreffend wetsontwerp zal ik binnenkort bij de Tweede Kamer indienen. In deze brief wordt aangegeven onder welke voorwaarden een categoriale school een nevenvestiging kan vormen. Dit uiteraard onder voorbehoud dat het wetsvoorstel door beide Kamers wordt aanvaard.

Knelpunten in het aanbod van leerwegondersteunend onderwijs zullen waar mogelijk worden opgelost. Artikel 75c, tweede lid, van de WVO biedt hiervoor mogelijkheden. De voorwaarden voor het verkrijgen van een licentie voor lwoo of een verbreding van een bestaande licentie lwoo treft u aan in deze brief.

De regelingen voor het mogen aanbieden van een intrasectoraal programma en het mogen verzorgen van beroepsgerichte vakken door een andere school voor vbo (Zwolse variant) zijn ingewikkeld en geven de school veel problemen wat betreft de uitvoering. Ik stel nu voor om - onder meer - de brede Zwolse variant en de getalscriteria voor het mogen aanbieden van zowel een intrasectoraal programma als één of meer onderliggende afdelingen te schrappen.

Met de organisaties voor besturen en management en de interprovinciale werkgroep

onderwijs (IWO) is over de voorgenomen aanpassingen overleg gevoerd en overeenstemming bereikt.

De bovengenoemde wijzigingen betekenen een **belangrijke** stap naar minder regels, minder administratieve lasten en meer autonomie voor de scholen. Ik voeg hier nog aan toe dat de mogelijkheid van een nevenvestiging voor een categoriale school en het verbreden van de licentie voor lwoo bevorderend werken voor de "school op menselijke maat".

Tenslotte deel ik u mede dat een rapportage over de Regionale Arrangementen u separaat zal worden toegezonden.

2. Voorgenomen wijzigingen toetsingskaders: nadere uitwerking

2.1 Toetsingskader voor verplaatsing, omzetting, splitsing en nevenvestiging per 1-8-2004

Beleidsrijke invulling toetsingskader ex artikel 75 WVO

De grondslag voor het toetsingskader voor verplaatsing, omzetting, splitsing en nevenvestiging is artikel 75 van de WVO.

Had het toetsingskader aanvankelijk een meer technische invulling (ook de parlementaire voorgeschiedenis wijst in die richting), geleidelijk aan is het toetsingskader beleidsrijker ingevuld. Dit in overleg met de Kamer, waaraan de wijzigingsvoorstellen jaarlijks worden voorgelegd.

Graag vraag ik aan de Kamer expliciet om instemming met de beleidsrijke invulling van of op grond van het toetsingskader. Dit omdat in bezwaar- en beroepsprocedures soms wordt gesteld dat de wet niet anders dan een technische invulling toestaat (gelet op de parlementaire voorgeschiedenis).

Nevenvestiging categoriale scholen

Scholengemeenschappen kunnen onder bepaalde voorwaarden een nieuwe nevenvestiging vormen. Voormalig staatssecretaris Adelmund heeft in het Algemeen Overleg op 28 juni 2001 de Kamer desgevraagd toegezegd dat deze mogelijkheid ook zal worden geopend voor categoriale scholen. Met deze mogelijkheid wordt ook een, in het bijzonder door de politiek en ouders, niet gewenste schaalvergroting voorkomen. Het desbetreffende voorstel tot wijziging van artikel 19 van de WVO zal binnenkort bij de Tweede Kamer worden ingediend.

De voorwaarden waaraan een scholengemeenschap moet voldoen om toestemming te krijgen voor het vormen van een nieuwe nevenvestiging zal ik van *overeenkomstige toepassing* verklaren op een categoriale school voor voortgezet onderwijs. Dit houdt in dat de hoofdvesting zonder het meetellen van de leerlingen op de nevenvestiging moet blijven voldoen aan de stichtingsnorm. Het aantal leerlingen op de nevenvestiging dient op lange termijn minimaal driekwart van de stichtingsnorm te bedragen.

Uiteraard zal in het in juli a.s. te publiceren toetsingskader een voorbehoud worden gemaakt voor goedkeuring van het wetsvoorstel door de beide Kamers.

De voorgestelde aanpassingen vergroten de autonomie van de school en bevorderen een "school op menselijke maat".

Voorwaarden voor het verkrijgen van een licentie leerwegondersteunend onderwijs

Bij besluit van 2 april 2003 (Staatsblad 2003, 139) is bepaald dat artikel 75c, lid 2, WVO in werking treedt per 11 april 2003. In dit artikel is geregeld dat een school of

scholengemeenschap onder voorwaarden in aanmerking kan worden gebracht voor bekostiging van leerwegondersteunend onderwijs (lwoo). Onderstaand geef ik aan in welke situatie en onder welke voorwaarden ik voornemens ben een licentie lwoo toe te kennen.

Scholen die na 1998 zijn gesticht

Aan een school die is gesticht ná 1998 kan, als naar verwachting wordt voldaan aan het getalscriterium van 120 door de Regionale Verwijzingscommissie (RVC) geïndiceerde leerlingen, een licentie lwoo worden verleend.

Witte vlekken

Van een witte vlek is sprake als de omliggende voorziening op meer dan een redelijke afstand ligt. Een definitie van redelijke afstand treft u hieronder aan. Een licentie lwoo zal in de situatie van een witte vlek in ieder worden verkregen als er een potentieel van 40 door de RVC geïndiceerde leerlingen wordt aangetoond. Deze getalsnorm is gesteld in verband met de beoogde kwaliteit van het onderwijsaanbod. Aanvragen die niet (geheel) aan het getalscriterium voldoen, moeten aantonen dat er geen andere voorziening is van *dezelfde of een andere denominatie*. In eilandsituaties zal ik overigens soepel met het vereiste leerlingpotentieel omgaan.

Verbreding reikwijdte bestaande licentie lwoo

Op dit moment is de inzet van de licentie lwoo gekoppeld aan een vestiging of locatie. Door de scholen wordt de huidige regelgeving als (te) knellend ervaren. Ik ben nu voornemens de reikwijdte van bestaande licenties lwoo te verbreden. Scholen voor vo en ROC,s/ AOC's die een licentie lwoo hebben, mogen deze licentie voortaan breed inzetten. Dit betekent dat door de RVC geïndiceerde leerlingen op elke vestiging van een vo-school of erkende locatie van een ROC of AOC met tenminste vbo of mavo in aanmerking komen voor de bekostiging van leerwegondersteunend onderwijs.

*Naast de per situatie vermelde voorwaarde(n) geldt voor elke situatie de **algemene voorwaarde** dat een aanvraag voor het toekennen van een licentie lwoo dient te zijn voorzien van een positief advies van het desbetreffende samenwerkingsverband.*

Ik stel voor deze voorwaarden op te nemen in het toetsingskader voor verplaatsing, omzetting, splitsing en nevenvestiging (ex artikel 75 WVO). De desbetreffende aanvragen kunnen dan op de gebruikelijke wijze (voor 1 november a.s.) worden ingediend. Zo mogelijk zal de verbreding van de licentie lwoo reeds op 1 augustus a.s. ingaan.

De bovenstaande aanpassing vergroot de autonomie van de school, werkt deregulerend en bevordert de "school op menselijke maat".

(Her)definiëren van de begrippen redelijke afstand, substantieel leerlingverlies en substantiële relatie in voedingsgebied

De bovenbestaande begrippen komen voor in de regelgeving gebaseerd op artikel 75 van de WVO. Het ontbreken van een heldere omschrijving van het desbetreffende begrip of een definitie die niet meer aansluit bij de hedendaagse praktijk leidt (vaak) tot onduidelijkheid en werkt semi-regelgeving (via bezwaar- en beroepsprocedures) in de hand. Geldt op het streven naar – meer – transparantie in de regelgeving stel ik voor de bovenstaande begrippen als volgt te (her)definiëren:

- *Redelijke afstand* = een afstand van 12 kilometer over de weg gemeten of drie kwartier reizen met openbaar vervoer (in plaats van 16 kilometer en één uur reistijd).
- *Substantieel leerlingverlies* = meer dan 10% verlies voor dezelfde schoolsoort. In

desbetreffende gevallen wordt rekening gehouden met situaties waarbij de school of scholengemeenschap onder de opheffingsnorm kan geraken.

- *Substantiële relatie in voedingsgebied* = hiervan is sprake als de overlap in het desbetreffende postcodegebied minimaal 30% per school bedraagt. De overlap wordt berekend op basis van een leerlingbestand per (volledig) postcodegebied en de plaatsnaam van de samenwerkende scholen.

Opgemerkt wordt dat de hierboven genoemde begrippen ook voorkomen in de wet- en regelgeving voor het stichten van scholen en afdelingen. Het (her)definiëren leidt dus ook tot aanpassing van het toetsingskader voor het Plan van Scholen.

2.2 Toetsingskader voor het mogen aanbieden van een intrasectoraal programma

De regeling voor het verkrijgen van toestemming voor het mogen aanbieden van een intrasectoraal programma (isp) is ingewikkeld en geeft voor de school veel problemen wat betreft de uitvoering.

Onderstaand geef ik – op hoofdlijnen – aan op welke wijze ik de desbetreffende regeling wil aanpassen:

- Het laten vervallen van leerlingencriteria voor het mogen aanbieden van een isp en één of meer onderliggende afdelingsprogramma's ;
- De aanwezigheid van de afdeling Verzorging is voldoende voor het mogen aanbieden van het isp Zorg en Welzijn-breed (de afdeling Uiterlijke Verzorging mag dus ontbreken);
- Het isp Handel en Administratie mag worden aangeboden als er op de vestiging een licentie voor een afdeling Handel en Verkoop of de afdeling Administratie aanwezig is (thans is de aanwezigheid van beide - onderliggende afdelingen – vereist).
- Het schrappen van passages en voorwaarden met betrekking tot de doelmatigheid van het aanbieden van isp's (waaronder het laten vervallen van de overlegverplichting).
- Als aan alle voorwaarden voor het mogen aanbieden van een isp wordt voldaan, kan indienen van een aanvraag achterwege blijven.

De bovenstaande aanpassingen vergroten de autonomie en verminderen de administratieve lasten belangrijk.

2.3 Toetsingskader voor het mogen verzorgen van onderdelen programma vmbo beroepsgerichte leerwegen of gemengde leerweg door een andere school voor vbo (Zwolse variant)

De beleidsregel voor het verzorgen van vbo door een andere school voor vbo kent een smalle en brede variant. Bij de *smalle variant* kan een school onder voorwaarden de praktijklessen van één of meerdere afdelingen laten verzorgen door een andere school voor vbo. Bij een *brede variant* kan een school naast de mogelijkheden uit de smalle variant ook leerlingen inschrijven voor een afdeling waarvoor geen licentie aanwezig is. De regelgeving voor met name de brede variant is complex en stelt hoge eisen aan de samenwerking tussen de desbetreffende scholen. In de afgelopen jaren is nauwelijks een beroep gedaan op de brede variant. Gelet op het bovenstaande ben ik voornemens de brede variant te schrappen.

Daarbij komt dat samenwerking tussen scholen in een regionaal arrangement een goed alternatief biedt voor de brede variant.

De bovenstaande aanpassing levert een belangrijke bijdrage aan vereenvoudiging van de regelgeving, deregulering en vermindering van de administratieve lasten voor de school en het departement.

Procedure

Het streven is de scholen nog voor de zomervakantie te informeren over de wijzigingen in de regelgeving. Ik stel het op prijs als u hiermee bij het vaststellen van de agenda van de Tweede Kamer rekening wilt houden.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(Maria J.A. van der Hoeven)